

Enligt sändlista

Sammanfattning av serviceboende och vårdhem 2009

Projektets omfattning

Projektet omfattade femton stycken serviceboende och vårdhem på Åland med effektiverat service dvs. vård dygnet runt. Tolv stycken var äldreboende, en missbrukarvård, en psykosocialvård och ett skyddshem. Två verksamheter ansökte om godkännande av lokal i samband med projektet. Vid nio verksamheter ingick även livsmedelhantering i projektet.

Vid inspektionerna informerades om inomhusluftproblematik, personalens symtom avseende inomhusluft, ventilation, byggnadskonstruktion, hushållsvatten, avlopp, avfallshantering, städning, städ- och sanitära utrymmen, handikappanpassning, produktsäkerhet och livsmedelhantering. Vid inspektionerna granskades även att de krav som ställs i rådande lagstiftning och förordningar följs.

Inomhusluft

En av de vanligaste bristerna i serviceboende var problemen med inomhusluften. I sex fall klagade personalen på dålig inomhusluft medan det i tretton objekt konstaterades något problem rörande inomhusluften t.ex. med ventilation, fukt eller temperatur. Problem med ventilationen konstaterades i tio objekt och endast fem stycken hade mekanisk både från- och tilluft i hela byggnaden. Ofta hade fastighetsskötaren bristande kunskaper om skötseln av ventilationsanläggningen.

Det är viktigt att ha bra kunskaper om ventilationsanläggningens funktion och skötsel för att upprätthålla en god inomhusmiljö. I första hand ska fastighetsskötaren ha dessa kunskaper, men även personalen, såsom föreståndaren, bör känna till hur ventilationen fungerar för att kunna upptäcka brister t.ex. i ventilationsflöden. I många fall har personalen stängt friskluftventiler och därefter klagat på dålig luftkvalité

Städning

Vid de flesta fall var städningen god. I tio objekt var städsåp dock inte låst. Eftersom städkemikalier kan medföra hälsofara t.ex. vid hudkontakt, invärtes användning, osv. är det viktigt att hålla städsåpet låst. Städsåpet ska även innehålla produktinformationsblad där det finns information om hur man ska bete sig om man har utsatts för hälsofara eller om det har inträffat någon annan olycka t.ex. när större mängder kemikalier kommer ut i avloppet eller vid en brand. Vid alla objekt fattades produktinformationsblad för använda städkemikalier.

Livsmedelshantering

Egenkontrollen är ett mycket viktigt instrument vid hantering av livsmedel, där kritiska punkter i livsmedelshanteringens regelbundet följs upp och kontrolleras. Resultatet från projektet visar på vissa brister i egenkontrollen vid fyra serviceboenden. Baserat på projektresultatet behöver kökspersonalen gå igenom sitt egenkontrollprogram och förbättra rutinerna så att kontrollen utförs och antecknas i enlighet med programmet.

Fem objekt hade ingen adekvat städskrubb för kökets städutrustning. Hygienisk städutrustning ska finnas i anslutning till livsmedelsutrymmet och vara separerat från städförvaringsutrymmet som hör till andra verksamheter för att undvika spridning av bakterier från övriga utrymmen till köket dvs. korskontamination.

Övrigt

Det ska finnas skyddsräcke runt spisaggregatet i bastun för att undvika brännskador t.ex. vid en fallolycka. Skyddsräcket saknades helt eller var bristfällig vid sju objekt.

Avfallshantering var bra skött vid alla objekt, med sortering i olika avfallsfraktioner.

Totalt kommer åtgärder vid tolv stycken serviceboende att följas upp. Detta gäller serviceboende med allvarliga brister eller där det förekommer många enskilda brister som sammantaget ger behov av uppföljning. Uppföljning av projektet kommer att göras under 2010.

Bakgrund

Enligt av landskapsregeringen fastställd tillsynsplan för 2009 ska serviceboende och vårdhem inspekteras i projektform.

För projektinspektionen debiteras ingen separat avgift. Från och med 2008 uppbärs en årlig tillsynsavgift för alla tillståndspliktiga verksamheter enligt Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighetens avgiftstaxa för 2008, fastställd av Ålands landskapsregering den 21 december 2007. Denna avgift debiteras separat.

Beslutet justeras omedelbart.

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet

Yvonne Österlund
Myndighetschef
Beslutande

Eeva Axelsson
Miljöskyddsinspektör
Föredragande